

Motion till riksdagen 2025/26:3678

av Lili André (KD)

Förenklade planeringsprocesser för gång- och cykelvägar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att planeringsprocessen för gång- och cykelvägar ska förenklas och särskiljas från större infrastrukturprojekt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upphandlingsunderlagen för gång- och cykelvägar ska anpassas så att fler aktörer kan delta och konkurrensen stärkas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Väglagen utgör ett hinder för ny cykelinfrastruktur, att många planerade cykelåtgärder inte genomförs samt att endast hälften av de avsatta medlen för ny cykelinfrastruktur faktiskt används. Detta understryker behovet av en mer effektiv och proportionerlig hantering.

I dagens system för planering och byggnation av infrastruktur gäller samma omfattande utredningar och upphandlingskrav för gång- och cykelvägar som för större väg- och järnvägsprojekt. Detta innebär att mindre åtgärder blir oproportionerligt resurskrävande och dyra, vilket hämmar byggtakten och leder till ökade kostnader för de kommuner som ofta medfinansierar projekten. Följden blir färre aktörer i upphandlingarna, högre priser och förseningar i projekt som i många fall skulle kunna genomföras snabbt och kostnadseffektivt.

Trafikverkets arbetssätt med åtgärdsvalsstudier och fyrstegsprincipen är i grunden viktigt. I praktiken används dock sällan de två första stegen, som handlar om att påverka efterfrågan och optimera det befintliga transportsystemet. Om dessa steg tillämpades mer konsekvent skulle både tid och resurser kunna sparas.

Gång- och cykelvägar utgör en central del av ett hållbart transportsystem. De bidrar till förbättrad folkhälsa, ökad trafiksäkerhet och minskad klimatpåverkan. För att dessa

nyttor ska realiseras krävs en lagstiftning och ett regelverk som är proportionerliga i förhållande till projektens omfattning.

Genom att införa förenklade planerings- och upphandlingsförfaranden för gång- och cykelvägar kan fler företag lämna anbud, konkurrensen stärkas, kostnaderna pressas och fler projekt genomföras i tid. Detta skulle innebära en effektivare användning av offentliga resurser och bidra till en snabbare utbyggnad av gång- och cykelinfrastrukturen – till gagn för klimatet, miljön, folkhälsan och trafiksäkerheten.

Lili André (KD)